

Deficitul bugetar a urcat la 8,65% din PIB anul trecut

Deficitul bugetar a urcat la 8,65% din PIB anul trecut, de la 5,61% din PIB în 2023, potrivit datelor publicate miercuri seara de Ministerul Finantelor.

În sistem ESA, în ultimii 20 de ani, un deficit bugetar mai mare a fost consemnat în 2009 - 9,5% din PIB și în anul pandemiei 2020 - 9,2% din PIB, potrivit datelor afisate de Ministerul Finantelor, consultate de AGERPRES.

Executia bugetului general consolidat pe anul 2024, conform datelor operative, s-a încheiat cu un deficit de 152,72 miliarde lei, respectiv 8,65% din PIB fata de deficitul de 90,06 miliarde lei, respectiv 5,61% din PIB, aferent anului 2023.

Veniturile totale au însumat 574,60 miliarde de lei în anul 2024, înregistrând un avans de 10,4% (an/an), susținut de încasarile din venituri curente (+17,4%): în principal contributiile de asigurari, TVA, accize, impozit pe salarii și venit, impozit pe profit și venituri nefiscale, care includ și efectele amnistiei fiscale instituite prin O.U.G. nr. 107/2024.

Încasarile din impozitul pe salarii și venit au totalizat 49,04 miliarde lei, în creștere cu 21,4% (an/an). Veniturile din impozitul pe salarii au înregistrat un avans de 20%, peste dinamica fondului de salarii din economie (16,8%), evolutia acestei categorii de încasari fiind influentata de modificarea reglementarilor privind facilitatile fiscale acordate salariatilor din sectorul constructii, agricol, industria alimentara și a activitatilor de creare de programe pentru calculator și de majorarea salariului minim brut pe tara garantat în plata, precizeaza sursa citata.

Totodata, evolutii pozitive au fost înregistrate și în cazul încasarilor din impozitul pe veniturile din pensii (60,3%) și aferente declaratiei unice (13,9%). Dinamica încasarilor din impozitul pe dividende ramâne în teritoriul negativ (-3,1%), pe fondul efectului de baza ridicat din ianuarie 2023 (creșterea semnificativa a dividendelor distribuite în baza situatiilor financiare interimare întocmite în cursul anului 2022, cu retinerea cotei de impozit de 5%), a explicat Ministerul Finantelor.

Contributiile de asigurari au înregistrat 189,51 miliarde lei, în creștere cu 19,4% (an/an), peste evolutia fondului de salarii din economie, încasarile fiind influentate pozitiv de modificarea reglementarilor privind facilitatile fiscale acordate salariatilor din sectorul constructii, agricol, industria alimentara și a activitatilor de creare de programe pentru calculator, majorarea salariului minim brut pe tara garantat în plata și majorarea salariului minim brut pe tara garantat în plata pentru sectoarele constructii, agricol și industria alimentara, iar negativ de restituirea sumelor retinute cu titlul de CASS din veniturile din pensii (O.U.G. nr. 4/2023) și de majorarea scutirii obligatiilor de plata pentru anumite categorii de salariați de la 200 lei/lunar la 300 de lei/lunar.

Încasarile din impozitul pe profit au însumat 35,98 miliarde lei, consemnând o creștere de 23,5% (an/an), susținuta de avansul veniturilor din impozitul pe profit, inclusiv impozitul minim pe cifra de afaceri de la agentii economici și impozitul pe profit de la banci comerciale. Evolutia acestei categorii de încasari a fost influentata negativ de redirectionarea din impozitul pe profit a sumei pentru efectuarea de sponsorizari și/sau acte de mecenat, conform Legii nr. 322/2021 (- 400 milioane lei).

Încasarile nete din TVA au înregistrat 120,95 miliarde lei, în creștere cu 15,9% (an/an), în conditiile în care valoarea restituirilor de TVA a fost similara celei din anul anterior. Potrivit MF, evolutia încasarilor din taxa pe valoare adaugata a fost susținuta și de modificarile fiscale aduse prin Legea nr. 296/2023, precum creșterea cotei de TVA pentru alimente cu zahar adaugat (peste 10g/100g produs), pentru dreptul de utilizare a facilitatilor sportive, transportul de persoane în scop turistic, pentru livrarea locuintelor ca parte a politicii sociale, livrarea și

instalarea de panouri fotovoltaice, panouri solare termice, pompe de caldura si alte sisteme de încălzire de înalta eficienta.

Veniturile din accize au însumat 46,33 miliarde lei, înregistrând o crestere de 24,3%, sustinuta de sporul încasarilor din accizele pentru produsele energetice (+27%). Totodata, încasarile din accizele pentru produsele din tutun au consemnat o dinamica de 19,2%. Evolutia lunara a încasarilor din accize prezinta în general o volatilitate mai ridicata, determinata de politica operatorilor economici de antrepozitare fiscala a produselor accizabile.

Veniturile nefiscale au însumat 49,06 miliarde lei, înregistrând un avans de 17,2% (an/an), sustinut de încasarile din varsaminte din veniturile nete ale BNR si dividende.

Sumele rambursate de Uniunea Europeana în contul platilor efectuate si donatii au totalizat 42,62 miliarde lei, în scadere cu 37% (an/an).

Cheltuielile bugetului general consolidat, în suma de 727,32 miliarde lei, au crescut în termeni nominali cu 19,1% comparativ cu anul precedent. Exprimat ca procent din Produsul Intern Brut, cheltuielile pe anul 2024 au înregistrat o crestere cu 3,16 puncte procentuale fata de anul 2023, de la 38,06% din PIB la 41,22% din PIB.

Cheltuielile de personal au însumat 164,60 miliarde lei, în crestere cu 24% comparativ cu anul precedent. Exprimat ca pondere în PIB, cheltuielile de personal reprezinta un nivel de 9,3% din PIB, cu un punct procentual mai mari fata de anul precedent, tinând cont de cresterile salariale acordate în anul 2023, respectiv în anul 2024.

Cheltuielile cu bunuri si servicii au fost de 93,66 miliarde lei, în crestere cu 21,4% comparativ cu anul precedent. O crestere se reflecta la bugetele locale, respectiv 15,4% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent, precum si la bugetul Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate de 23,8% pentru decontarea medicamentelor cu si fara contributie personala si a medicamentelor utilizate în programele nationale de sanatate.

Cheltuielile cu dobânzile au fost de 36,28 miliarde lei, cu 6,37 miliarde lei mai mari fata de anul precedent.

Cheltuielile cu asistenta sociala au fost de 223,93 miliarde lei, în crestere cu 17,2% comparativ cu anul precedent. "Evolutia cheltuielilor cu asistenta sociala a fost influentata, în principal, de majorarea de la 1 ianuarie 2024 cu 13,8% a punctului de pensie, respectiv de la 1.785 lei la 2.032 lei, a îndemnatiei sociale pentru pensionari (pensia minima) de la 1.125 lei la 1.281 lei, respectiv de implementarea masurilor de recalculare a pensiilor din sistemul public cu începere de la 1 septembrie a.c., în conformitate cu prevederile Legii nr. 360/2023 din 29 noiembrie 2023 privind sistemul public de pensii. Cheltuielile cu asistenta sociala au fost influentate si de platile suportate de la bugetul de stat pentru compensarea facturilor aferente consumului de energie electrica si gaze naturale, respectiv pe anul 2024, au fost în suma de 3,46 miliarde lei", se precizeaza în nota privind executia bugetului consolidat.

Cheltuielile cu subventiile au fost de 17,10 miliarde lei, în principal, aceasta suma reprezentând subventii pentru transportul de calatori, pentru sprijinirea producatorilor agricoli, precum si pentru schema de compensare pentru consumul de energie electrica si gaze naturale al consumatorilor noncasnici (3,40 miliarde lei) care reprezinta 19,86% din total subventii.

Alte cheltuieli au fost de 19,56 miliarde lei reprezentând, în principal, burse pentru elevi si studenti, sustinerea cultelor, despagubiri civile, sume aferente titlurilor de plata emise de Autoritatea Nationala pentru Restituirea Proprietatilor potrivit Legii nr.165/2013 si a Legii nr.164/2014.

Cheltuielile privind proiectele finantate din fonduri externe nerambursabile (inclusiv subventiile de la Uniunea Europeana aferente agriculturii) au fost de 57,43 miliarde lei.

Cheltuielile pentru investitii, care includ cheltuielile de capital, precum si cele aferente programelor de dezvoltare finantate din surse interne si externe, au fost în valoare de 120,21 miliarde lei, în crestere cu 19,4% comparativ cu anul precedent, când au fost în valoare de 100,65 miliarde lei.

Bugetul pentru anul 2024 a fost construit initial pe un deficit de 5% din PIB.